

Eich cyf/Your ref
Ein cyf/Our ref

Peredur Owen Griffiths AS
Cadeirydd y Pwyllgor Cyllid

7 Rhagfyr 2022

Annwyl Peredur,

Craffu ar oblygiadau ariannol Biliau

Rwy'n ysgrifennu i ymateb i'ch llythyr ar 16 Tachwedd 2022 ynglŷn â chraffu ar oblygiadau ariannol Biliau'r Llywodraeth.

Mae eich llythyr yn tynnu sylw at y pryder bod Llywodraeth Cymru wedi symud i ffwrdd o'r arfer yn y Bumed Senedd o ddarparu ymateb ysgrifenedig i adroddiadau Cyfnod 1 cyn dadl yr Egwyddorion Cyffredinol a Phenderfyniad Ariannol.

Yn ystod dadl Cyfnod 1 y mae Gweinidogion yn rhoi esboniad o ymateb y Llywodraeth i'r argymhellion ym mhob adroddiad Pwyllgor ac yn y rhan fwyaf o amgylchiadau, ond nid pob un, maent wedi rhoi mwy o fanylion drwy lythyr ffurfiol.

Er y bu achlysuron yn ystod y Bumed Senedd pan gyhoeddwyd ymatebion y Llywodraeth cyn neu ar ddyddiad dadl yr Egwyddorion Cyffredinol, nid oedd hyn yn rhywbeth arferol ar gyfer pob Bil. Mewn gwirionedd, cyhoeddwyd dros hanner yr ymatebion yn ysgrifenedig ar ôl y ddadl neu fe'u darparwyd ar lafar yn ystod y ddadl.

Mae Gweinidogion yn ymdrechu i ymateb i'r Pwyllgorau cyn gynted ag y bo'n rhesymol bosibl ond nid yw bob amser yn ymarferol i Weinidogion Cymru wneud hyn cyn dadl Cyfnod 1 ar gyfer pob Bil, felly yn ymarferol mae'n bosibl y darperir yr ymatebion ysgrifenedig hyn ar ôl i'r ddadl ddigwydd.

Efallai y bydd amgylchiadau pan fo angen mwy o amser i ystyried goblygiadau'r argymhellion neu pan nad yw'r manylion sydd eu hangen i ddarparu ymateb cyflawn ar gael cyn dadl Cyfnod 1. Yn ogystal, gall y ddeddfwriaeth fod yn fath newydd o ddeddfwriaeth ac er ein bod yn anelu at ddarparu'r amcangyfrifon gorau o'r costau tebygol, mae sefyllfaoedd

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Gohebiaeth.Mark.Drakeford@llyw.cymru
Correspondence.Mark.Drakeford@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

Ile mae sawl ffactor amrywiol yn golygu nad oes modd cyfrifo costau manwl nes bod y ddarpariaeth yn cael ei phrofi a'i hasesu. Fodd bynnag, byddwn yn parhau i roi gwybod i'r Pwyllgor Cyllid am yr wybodaeth ariannol sy'n ymwneud â phob Bil wrth iddynt fynd drwy wahanol gamau'r broses graffu yn y Senedd.

Yn ogystal, bydd Gweinidogion Cymru yn parhau â'r arfer a sefydlwyd yn ystod y Bumed Senedd o ysgrifennu at y Pwyllgorau pwnc a'r Pwyllgor Cyllid cyn gweithrediadau Cyfnod 3 o Fil os gwnaed newidiadau i'r Asesiad Effaith Rheoleiddiol ar ôl Cyfnod 2.

Rwyf wedi anfon copi o'ch llythyr ynghyd â'r ateb hwn at bob un o Weinidogion Cymru. Anfonir yr ateb hwn hefyd i'r Pwyllgor Busnes a Chadeiryddion y Pwyllgorau Polisi.

A handwritten signature in black ink that reads "Mark Drakeford". The signature is written in a cursive, slightly slanted style.

MARK DRAKEFORD

Mark Drakeford AS
Y Prif Weinidog

19 Rhagfyr 2022

Annwyl Brif Weinidog

Craffu ar oblygiadau ariannol Biliau

Diolch am eich llythyr dyddiedig **7 Rhagfyr**, a anfonwyd gennych mewn ymateb i gais y Pwyllgor Cyllid fod Llywodraeth Cymru yn dychwelyd i'r arfer o ddarparu ymatebion ysgrifenedig i adroddiadau Cyfnod 1 gan bwyllgorau cyn i'r ddadl Cyfnod 1 gael ei chynnal.

Mae'n siomedig nad ydych yn gallu rhoi ymrwymiad mewn perthynas â'r cais rhesymol hwn. Rydych yn dweud yn eich llythyr: "Yn ystod dadl Cyfnod 1 y mae Gweinidogion yn rhoi esboniad o ymateb y Llywodraeth i'r argymhellion ym mhob adroddiad Pwyllgor". Fodd bynnag, rydym o'r farn na ddylid ystyried y dull hwn yn arfer cyffredin, gan nad yw bob amser yn bosibl i Weinidogion ddarparu ymateb llawn a thrylwyr i bob argymhelliad, o ystyried yr amser cyfyngedig sydd ar gael yn ystod y ddadl ei hun. Fel y nodais yn fy llythyr cychwynnol, yr arfer safonol yw bod y cynnig ynghylch y Penderfyniad Ariannol yn cael ei drafod yn syth ar ôl cytuno ar y cynnig Cyfnod 1. Felly, ychydig iawn o amser sydd gan y Senedd i ystyried ymateb y Llywodraeth cyn gorfod gwneud penderfyniad ynghylch a ddylid ymrwymo adnoddau.

Rydych hefyd yn nodi'r posibilrwydd y bydd amgylchiadau pan fo angen mwy o amser i ystyried rhai argymhellion neu pan nad yw'r manylion sydd eu hangen i ddarparu ymateb cyflawn ar gael cyn cynnal dadl Cyfnod 1. O ystyried bod yr amserlenni ar gyfer Biliau'r Llywodraeth yn cael eu cynnig gan Lywodraeth Cymru, gyda'r Pwyllgor Busnes yn cytuno ar y dyddiadau cau ar gyfer Cyfnodau 1 a 2, dylid ystyried rhoi'r gorau i'r arfer o bleidleisio ar y cynnig ynghylch y Penderfyniad Ariannol ar yr un diwrnod â'r ddadl Cyfnod 1. Gwnaed penderfyniad tebyg yn y Pedwerydd Cynulliad, gan wrthdroi'r sefyllfa ddiodyn er mwyn gohirio'r bleidlais ar y cynnig Cyfnod 4 hyd nes bod wythnos wedi mynd heibio ar ôl i'r trafodion Cyfnod 3 ddod i ben, a hynny er mwyn rhoi cyfle i'r Aelodau drafod

Senedd Cymru
Bae Caerdydd, Caerdydd, CF99 1SN

 SeneddCyllid@senedd.cymru

 0300 200 6565

Welsh Parliament
Cardiff Bay, Cardiff, CF99 1SN

 SeneddFinance@senedd.wales

 0300 200 6565

fersiwn derfynol o'r Bil cyn gofyn i'r Senedd ei chymeradwyo. Rydym o'r farn y dylai'r un egwyddor fod yn berthnasol i'r cynnig ynghylch y Penderfyniad Ariannol. Byddai hyn yn rhoi amser i'r Aelodau fyfyrion ar ymateb Llywodraeth Cymru i adroddiad y Pwyllgor Cyllid. Rydym o'r farn bod hyn yn arbennig o bwysig o ystyried nad oes gan y Senedd unrhyw gyfleoedd pellach i ystyried goblygiadau ariannol Biliau yn ffurfiol ar ôl i'r cynnig gael ei gytuno.

Yn olaf, rydych yn nodi y gallai deddfwriaeth "fod yn fath newydd o ddeddfwriaeth", ac y gallai fod "sefyllfaoedd lle mae sawl ffactor amrywiol yn golygu nad oes modd cyfrifo costau manwl nes bod y ddarpariaeth yn cael ei phrofi a'i hasesu". Mae'r Pwyllgor yn cydnabod yr heriau hyn. Fodd bynnag, nid yw'n dderbyniol i Lywodraeth Cymru beidio â cheisio cyfrifo costau posibl deddfwriaeth. Mae'r Asesiad Effaith Rheoleiddiol yn arf allweddol o ran asesu'n feirniadol yr ystod o ddulliau a archwiliwyd mewn perthynas â datblygu cynnig deddfwriaethol, ac o ran darparu dull o wneud penderfyniadau polisi sy'n seiliedig ar dystiolaeth. Rydym yn cydnabod y ffaith na fydd yn bosibl darparu "costau manwl" bob amser. Fodd bynnag, mae'n hollbwysig bod Asesiadau Effaith Rheoleiddiol yn cynnwys yr amcangyfrif gorau posibl ar gyfer costau a buddion, a hynny er mwyn ein galluogi i graffu'n llawn ar oblygiadau ariannol cyffredinol Bil – pwynt y mae'r Pwyllgor wedi'i wneud droeon.

Rydym yn gresynu'r ffaith ei bod yn ymddangos bod yr Asesiadau Effaith Rheoleiddiol sydd wedi cael eu cyhoeddi gyda'r Biliau a gyflwynwyd hyd yma yn y Senedd hon yn rhyw fath o "sgil-gynnyrch" yn y broses o wneud penderfyniadau, yn hytrach na'r offeryn sy'n llywio'r broses honno. Mae'r Bil diweddaraf a drafodwyd gennym, sef y Bil Amaeth (Cymru), yn Fil fframwaith, lle mae cyfran sylweddol o'r costau yn ymwneud â'r cynllun Rheoli Tir yn Gynaliadwy – cynllun na fydd yn cael ei gwblhau tan y flwyddyn nesaf. Yn y sefyllfaoedd hyn, gallai'r Senedd gytuno yn y pen draw ar Benderfyniad Ariannol ar gyfer Bil, yn seiliedig ar y wybodaeth sydd wedi'i chynnwys yn yr Asesiad Effaith Rheoleiddiol a gyhoeddwyd adeg ei gyflwyno, ond a allai gynyddu'n sylweddol yn dilyn hynny. Mae'r diffyg eglurder hwn yn gwneud ein rôl fel Pwyllgor Cyllid yn un heriol iawn, ac yn amharu'n sylweddol ar ein gallu i wneud penderfyniad ynghylch a yw costau'n rhesymol ai peidio.

Pe bai Llywodraeth Cymru yn parhau i ddarparu Asesiadau Effaith Rheoleiddiol sy'n cynnwys gwybodaeth anghyflawn neu annigonol, ni fyddai gan y Pwyllgor lawer o ddewis ond gorfodi Gweinidogion i ailymddangos gerbron y Pwyllgor unwaith y byddai'r wybodaeth y gofynnwyd amdani ar gael, a hynny er mwyn sicrhau bod y wybodaeth ariannol a ddarperir gan Lywodraeth Cymru yn destun gwaith craffu cadarn.

Fel y gwyddoch, mae nifer o bwyllgorau'r Senedd wedi codi pryderon tebyg ynghylch prydlondeb ymatebion Llywodraeth Cymru cyn cynnal dadleuon Cyfnod 1. Mae hyn yn creu darlun anffodus, ac yn codi cwestiynau ynghylch

ysbryd y gwaith ymgysylltu y mae Llywodraeth Cymru yn ei wneud â'r Senedd mewn perthynas â materion deddfwriaethol. Felly, rwyf yn gofyn i chi fyfyrion ar y materion uchod ac i ailystyried safbwynt Llywodraeth Cymru ynghylch darparu ymatebion ysgrifenedig i adroddiadau'r Pwyllgor Cyllid cyn y cynhelir dadleuon Cyfnod 1, ac i ystyried cyflwyno'r cynnig ynghylch y Penderfyniad Ariannol o leiaf wythnos ar ôl i ddarpariaethau Cyfnod 1 gael eu cytuno. O ystyried y pwysau ar gyllidebau cyhoeddus, mae'n bwysicach fyth bod Llywodraeth Cymru yn darparu cymaint o eglurder a sicrwydd â phosibl cyn gofyn i Aelodau awdurdodi gwariant sy'n gysylltiedig â Biliau.

Gan fod y materion hyn yn berthnasol i gylchoedd gwaith holl bwyllgorau'r Senedd, mae copi o'r llythyr hwn wedi'i anfon at Gadeiryddion y pwyllgorau hynny.

Yn gywir

Peredur Owen Griffiths AS
Cadeirydd y Pwyllgor Cyllid

Croesewir gohebiaeth yn Gymraeg neu Saesneg.

We welcome correspondence in Welsh or English.

